

Karta ewidencyjna grobu wojennego

Gmina: **OPALENICA**

Nr ewidencyjny: **3015053_1**

Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu	Miejscowość
GRÓB ZBIOROWY	GRÓB POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH	OPALENICA
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria: Powstanie Wielkopolskie 1918-1919	
	Adres wojew. / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / NOWOTOMYSKI / OPALENICA
	ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ PARAFIALNY UL. FARNA, Opalenica
	Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Parafia rzymskokatolicka p.w. Mateusza Apostoła i Ewangelisty, ul. Farna 6, Opalenica / 301505 4.0001.678/1
	Kwata, rząd / ewent. lokalizacja opisowa, GPS	Kwata IV rząd 1, tuż przy skrzyżowaniu alejki bocznej z główną. GPS: 52°18'28.8"N 16°24'24.2"E (52.307992, 16.406710)
	Podstawowa informacja o pochowanych	POWSTAŃCY WIELKOPOLSCY - 4 poległych w styczniu 1919 pod Zbąszyniem i Łomnicą oraz poległy i zmarły z ran w IV i VI 1919.
	Datowanie	1958 r. lub 1968 r.
	Forma ochrony	GRÓB WOJENNY
Wymiary (szer., głęb., wys.)	Obramienie grobu: 580cm x ok.317cm, szer. 25cm; Murek z tyłu grobu wys. 50cm, szer. 25cm; Pomnik szer. ok. 124cm, max gr. 46cm, wysokość bez krzyża ok. 300cm	
Material	Lastriko / beton / kostka granitowa	

¹ I grób wojenny indywidualny/ ...zbiorowy/ kwata / grób rodzinny / pomnik / tablica / ...

Szkiec sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje	
 <p>źródło podkładu planu: © autorzy OpenStreetMap</p>		<p>Mogilę obejmuje betonowe obramienie jedynie w narożnikach nieco wzniesione ponad poziom gruntu, z tyłu niski murek pośrodku którego wysoki na ok. 3 m pomnik.</p> <p>Na pomniku Biały Orzeł na czerwonej tarczy, poniżej malowane na czarno napisy (treść obok). Na szczycie pomnika metalowy krucyfiks. Pomnik wzmocniony obejmą metalową.</p> <p>Na murku umieszczono tabliczki upamiętniające powstańców związanych z Opalenicą:</p> <p style="text-align: center;">Edmund Klemczak Dowódca Kompanii Opalenickiej</p> <p style="text-align: center;">Józef Kaspercak</p> <p style="text-align: center;">Józef Skotarek</p> <p>Przed pomnikiem dojsię z kostki granitowej, po bokach wewnątrz obramienia - grys jasny.</p> <p style="text-align: center;">POLEGLI ZA WOLNOŚĆ W POWSTANIU WIELKP. W ROKU 1918–19 ś.p. Antkowiak Jan Bereszyński Stefan Finc Jan Haładuda Stefan Ignyś Tomasz Kozak Antoni</p> <p style="text-align: center;">POMORDOWANI I ZAMĘCZENI POWSTANCY W HITLEROWSKICH OBOZACH KONCENTRACYJNYCH W LATACH 1939–45 śp Ławicki Czesław Marciniński Józef Uryzaj Michał Wilajewski Maksymilian Wittchen Nikodem Wolny Ignacy Cześć ich Pamięci! R.i.p.</p>	
	Bibliografia/źródła/inne	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.	
1. Stan dobry (VI 2017, XII 2018)	<ol style="list-style-type: none"> Wiesław Olszewski, Łukasz Jastrząb „Lista strat Powstania Wielkopolskiego od 27 grudnia 1918 roku do 8 marca 1920 roku”, Koszalin 2009, str.: 54, 66, 119, 149, 154, 176, 207 Paweł Anders „Miejsca pamięci Powstania Wielkopolskiego”, Poznań 2010, str. 124 Cmentarze i groby wojenne w Wielkopolsce http://cgw.poznan.uw.gov.pl/opalenica-zbiorowa-mogila-szesciu-powstancow-wielkopolskich (na podstawie materiałów z Urz.M. Opalenica) (dost. VI 2018) Historia cmentarza – tablica informacyjna przy bramie cmentarza „Antoni Kozak – Pierwszy opalenicznin poległy w powstaniu wielkopolskim 1919 roku” http://opalenica.pl/wp-content/uploads/2018/01/Antoni-Kozak.pdf (dost. VI 2018) Orędownik Grodziski, 1924.08.02 R. 6 Nr 61, str. 2 	<p>A. Dane z tablic na nagrobkach: j.w.</p> <p>B. Dane z Listy strat (poz. 1. Bibliografii/źródła): Antkowiak Johann, szer., *25.05.1883 Środa Wlkp, zam. Opalenica, 1 Opalenicka Kompania 3 Batalionu Grupy Zachód, +14.01.1919 poległ Zbąszyń; Bereszyński Szczepan, kpr., *27.09.1897 Opalenica, zam. Opalenica, 2 Pułk Strzelców Wielkopolskich, +19.06.1919 poległ Międzychód; Finc Ignacy, szer., *14.01.1876, zam. Urbanowo, 1 Opalenicka Kompania 3 Batalionu Grupy Zachód, +10.01.1919 poległ Zbąszyń; Haładuda Józef, szer., *9.03.1896 Opalenica, zam. Opalenica, 5 Kompania 7 Pułku Strzelców Wielkopolskich, +10.04.1919 zmarł z ran Poznań; Ignyś Tomasz, szer. *21.12.1890, zam. Opalenica, 1 Opalenicka Kompania 3 Batalionu Grupy Zachód, +9.02.1919 poległ Łomnica; Kozak Antoni, szer., *6.06.1898 Opalenica, zam. Opalenica, 1 Opalenicka Kompania 3 Batalionu Grupy Zachód, +5.01.1919 poległ Zbąszyń.</p> <p>C. Data powstania nowego pomnika jest podawana różnie: 1968 (P. Anders, poz. 2 Bibliografii/źródła) lub 1958 (poz. 3,4,5 Bibliografii/źródła)</p>	
	Załączniki		
	1. Zdjęcia grobu i cmentarza – zdjęcia cyfrowe.		
Opracowanie karty (autor, data, podpis): Adam S. Kaczmarek, fot.: Adam S. Kaczmarek IPN Poznań, VI 2017, XII 2018 / Aktualizacja Bartosz Biegała 20.12.2018 r.			